

Territori i els ajuntaments de les Garrigues Altes signen el conveni per construir habitatge públic dins el programa Arrelament

- La iniciativa posa el focus en la rehabilitació d'edificis per oferir habitatge públic i en afavorir l'activitat econòmica, millorar la mobilitat i assolir una ordenació del paisatge i de l'espai públic de qualitat
- El programa vol intervenir en els 16 sistemes urbans catalans, amb 121 municipis, que han perdut sostingudament població els darrers 20 anys per revertir la tendència i impulsar l'equitat territorial
- A les Garrigues Altes es desenvolupa la prova pilot que va donar lloc al programa, ja ampliat als sistemes urbans de Gandesa (Terra Alta) i d'Organyà (Alt Urgell)

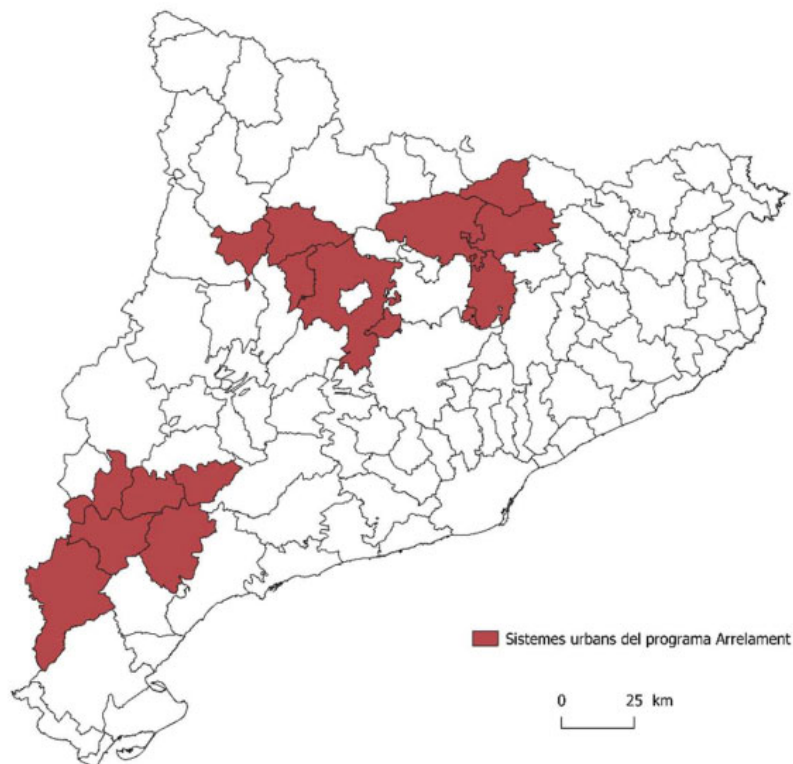

El Departament de Territori ha signat avui amb els vuit alcaldes i alcaldesses dels municipis de Bellaguarda, Bovera, la Granadella, Granyena de les Garrigues, Juncosa, el Soleràs, els Torms i el Cogul, a les Garrigues Altes, el conveni que permetrà impulsar la rehabilitació d'edificis municipals per oferir habitatge públic, en el

marc del programa Arrelament. En total, s'invertiran uns 400.800 euros per habilitar set habitatges dotacionals.

La consellera Ester Capella i Farré ha presidit l'acte de signatura amb els representants municipals, al que han assistit el director general d'Ordenació del Territori, Urbanisme i Arquitectura, Agustí Serra; el director general d'Estratègia Territorial, Joan Masferrer, i la directora de l'Institut Català del Sòl (INCASÒL), Maria Sisternas.

El programa Arrelament persegueix la fixació de població, l'equitat territorial i la igualtat d'oportunitats. En concret, posa el focus en els 16 sistemes urbans catalans que han registrat una pèrdua sostinguda de població entre els anys 2001 i 2022. Agrupen 121 municipis i actualment sumen 83.636 habitants. La gran majoria són petits municipis, de menys de 1.000 veïns, localitzats en les àrees més rurals del país.

Sistemes urbans que formen part del Programa Arrelament

El 2021, el Departament de Territori va posar en marxa una prova pilot en el sistema urbà de les Garrigues Altes per identificar els àmbits d'actuació que resultaven prioritaris a l'hora d'intentar revertir la tendència a la pèrdua poblacional i impulsar accions concretes, a petita escala, per donar-hi resposta. Aquesta prova pilot ha esdevingut el programa Arrelament, que ja s'ha estès al sistema urbà de Gandesa, a la Terra Alta, i recentment al sistema d'Organyà, a l'Alt Urgell.

En tots els casos, el programa té una durada de tres anys per desenvolupar totes les fases. La voluntat del Departament és que arribi progressivament als 121 municipis amb pèrdua constant de població.

Segons ha explicat avui la consellera, l'Arrelament “**és un programa ambiciós per reforçar la part del país amb una pèrdua crònica de població**”. “**L'eix vertebrador del programa és garantir el dret a l'habitatge i dinamitzar l'economia, posant en valor el sector primari, a través de la planificació urbanística i territorial**”, ha detallat Capella. A aquests eixos se suma “**la millora de la mobilitat i accessibilitat**”, inclosa la fibra òptica, ha concretat.

400.800 euros d'inversió pública en habitatge

Un cop signat avui el conveni amb els ajuntaments de les Garrigues Altes, l'INCASÒL podrà contractar les direccions d'obra i, posteriorment, l'execució de la rehabilitació de quatre edificis públics per convertir-los en set habitatges dotacionals. Es tracta d'un tipus d'habitatge públic amb lloguer social que vol cobrir necessitats temporals d'allotjament de col·lectius amb especials dificultats per accedir-hi.

En concret, es duran a terme els següents treballs:

- **Bovera:** reconversió d'una planta d'un edifici municipal al número 3 del carrer Nou en dos habitatges dotacionals.
- **El Soleràs:** divisió de la primera planta de l'equipament municipal de la plaça de les Escoles número 4 en dos allotjaments.
- **La Granadella:** millora de l'habitabilitat de l'habitatge en planta baixa situat a l'edifici municipal de la plaça Joan Perucho número 1.
- **Juncosa:** rehabilitació d'una planta de l'antiga seu de l'Ajuntament per acollir dos habitatges.

La inversió per executar aquestes obres és de 315.789 euros, aportats a través del Pla de Recuperació, Transformació i Resiliència. Els ajuntaments de Bovera, el Soleràs i la Granadella complementaran aquesta dotació amb una aportació total de 86.011 euros. Per tant, en total es destinaran 400.800 euros a la rehabilitació d'aquests edificis. Es preveu començar i finalitzar les obres al llarg de 2024.

També s'ha dut a terme un estudi de viabilitat d'una biblioteca, ludoteca i sis allotjaments dotacionals a Bellaguarda.

Habitatge, feina, mobilitat i paisatge: els pilars de l'Arrelament

Per intentar revertir la dinàmica de pèrdua de població, el programa Arrelament consta sempre de dues fases de desplegament. La segona, que és la que ara s'iniciarà a les Garrigues Altes, és l'execució dels treballs que s'hagin detectat com a necessaris durant la primera fase. Aquesta abasta els estudis de diagnòstic en les diverses matèries que són els pilars per a la fixació de població:

- **Accés a l'habitatge:** necessitat de sòl públic, rehabilitació del patrimoni públic, detecció de necessitats actuals d'habitatge i localització de pisos buits.
- **Activitat econòmica:** mancances de sòl o possible rehabilitació d'immobles públics per ubicar-hi noves activitats.
- **Paisatge urbà:** detecció d'actuacions de millora en espais públics i edificis per posar en valor el patrimoni construït.
- **Ordenació dels espais oberts:** diagnosi de la capacitat per acollir activitats i de les necessitats d'ordenació del sòl no urbanitzable.
- **Revisió del planejament urbanístic:** per adequar-lo a les necessitats actuals.
- **Mobilitat i accessibilitat:** estat de les infraestructures, del sistema de transport públic i de la xarxa de telecomunicacions.

En el cas de les Garrigues Altes, s'estan redactant els projectes executius d'un conjunt d'actuacions per afavorir la mobilitat i la connectivitat, que inclou diverses obres de millora i la modificació de la classificació i el traspàs de la titularitat d'algunes vies. Les obres estan valorades en 10 MEUR, dels quals el Govern de la Generalitat aportarà 7,5 MEUR i la Diputació de Lleida, 2,5 MEUR. Es tracta de la transformació del camí de Torrebesses a Castelldans en carretera; el condicionament de la C-233 entre la Granadella i el Soleràs, i millores al camí entre els Torms, la Granadella i Bellaguarda. Dins de l'apartat d'infraestructures, s'ha prioritzat el desplegament de la fibra òptica als municipis de les Garrigues Altes.

També s'ha redactat la diagnosi urbanística dels espais oberts, acompanyada d'una proposta de criteris d'implantació d'usos i activitats, i una diagnosi paisatgística del sistema urbà. Igualment, s'ha redactat l'avanç d'un Pla d'ordenació urbanística plurimunicipal, que abastarà els vuit municipis.

Precisament, el passat 26 de setembre va tenir lloc al Soleràs la primera sessió informativa del procés de participació ciutadana d'aquest Pla d'ordenació. Al llarg del mes d'octubre, el procés participatiu recorrerà tots els municipis de les Garrigues Altes, amb sessions de debat al voltant de quatre eixos: la protecció i regulació dels espais oberts; l'habitatge i el model urbà; el model econòmic, i les infraestructures i el model territorial.

El procés participatiu sobre l'avanç de planejament urbanístic també compta amb un espai digital al portal participa.gencat.cat, on es pot trobar informació sobre les sessions presencials i fer aportacions de manera telemàtica.

Tota aquesta primera fase de diagnosi ha tingut un pressupost de 263.157 euros. En total, la prova pilot del programa Arrelament a les Garrigues té un pressupost de 578.947 euros, procedent del Pla de Recuperació, Transformació i Resiliència, a banda de les aportacions complementàries dels ajuntaments de Bovera, el Soleràs i la Granadella.

L'objectiu del programa, ha resumit la consellera, és “**garantir un futur amb qualitat de vida per als ciutadans, que puguin desenvolupar el seu projecte vital on desitgin, treballant per la igualtat d'oportunitats**”.

28 de setembre de 2023